

Latweeschu Awises.

52. gaddagahjums.

No. 24.

Dreschdeenâ, 13. (25. Juni).

1873.

Redakteera adresse: Doktor Sakranowicz Lutringen, pr. Frauenburg, Surland.
Expeditijsa Westhorn t. (Reyher) grafmatu bobde Jelgawâ.

Stadsdirajs: Wisjaunakabs finnas. Daschadas finnas. Waj pee gaisa grohsibas arri mehnefs to paspeh? Par pluhdu breefmitabm. Trihs wahrdi. Ko bittes augu-walstis labba darra. Ko weens swirbuku perrehtis wehrts. Smeektu stahitai. Naudas tirgus. Labbibas un pretschu tirgus. Sluddinafchanas.

Wisjaunakabs finnas.

Pehterburgas awise „Kreewu pas.“ dabujuß finnaht, ka 1874. gaddâ, starp 15. Janwar un 15. Februar, pehz teem pascheem likkumeem rekrufschu buhs jadobd, ka 1873 un prohti 6 zilweti no if 1000 dwehselehm. Pee lohsefchanas neweens netapfchoht peenemts, kas famu 21. gaddu wehl nau nobeidfîs, ir tad nê, kad brahlis par brahlî, jeb raddineeks par raddineefu eet. — Kâ 1873. gaddâ, ta arri 1874 rekrufschu ispierschanas kwittante malfaschoht 800 rublus. Pagasteem nodohfchanas par rekrufschu mundeereem, lohsefchanu un usturu nebuchchoht jamalka, to wissu walstisstafte malfahs.

Trohamantineeks leelfirsts Aleksander Aleksandrowitsch ar famu augstu laulatu draudseni Londonê atbrauzis weefibâs pee Englandes trohamantineeka.

London. Wehrqu andele Zanzibaras walstis irraid nozelta. Englandes fubtithts, Bartle Freere t. negribboscham Zanzibaras sultanim draudejis ar farru un no ta bihdamees schis islaidis pawehli, kas tahdu zilwetu andeli zeeschi aileeds.
R. S.—z.

Kuldigas awiakî Gereneeku Meeschu sainneekam 2. Juni krusa wissus laulus nofttuß, bei schihm mahjahm jittas nau kertas un bahrgais mahfulis wairahl mescha gabbalus aismehmis.

Lub-Gere pehz finansminister lunga apstiprinafchanas taps juhneeku fohla eerikteta. Tahs statutes israhda, ka Geres pagastam jagahda par fohlas mahju un fohlmeisteru dshwolkeem un jamalka if gaddus 150 rubl. preefch fohlas usturra; un waldifchana dohs if gaddus 1000 r.

Pehterburga. Us walstisrahtes preefchâ likkhanu irr ta Wissuauktala pawehle isdohta, ka no 15. Juni f. g. fahfoht brandwihna alkizise irr pa-augstinata no 6 kapeisi us 7 fe us 1 procenti spirkta un taps ta wissos brankuschos awihknahts.

Wahsjemmes awischneefem famas leelas behdas, jo walstisrahtei Prufschu waldiba zell preefchâ jaunigudrotu likkumu preefch awischu isdewejeem. Schis likkums skann til bahrgi, ka buhtu skaidri jabihstahs redaktora amatu usnemt, behl wiswiffadahm apwainofchanahm waldifchana war redaktori fohdiht, atfaukdamahs, ka schee waj tee wahrdi walstis labklahfchanai pretti strahdajohht. Tad newarretu nelur wainas usrahdiht, redaktori paliktu par mehneem funneem un walstis paschâi ta skahde buhtu. Tur nu tad no wissahm pufsehm balfi zellahs pretti, lai no Deewa pufses schahdu likkumu nepeereem. Lihdi schim, kamehr

bahrgohs basnizlikkumus isdewa, wissu brihwislu awischu redaktori kleejsa: Tas irr pareisi! bet kad nu waldifchana pehz patikfchanas pagreesch famu rikhtsi us pascheem, nu wissu mahf gau arri breht un falka, tas jau wehl trakkali ne ka pret basnizu darrija.

Franzija jau paschâ eefahlumâ jaunajam presidentam zehlahs leelas wehtraas. Tif jau gan ar winta sinu eefschministeris bij pee gubernatoreem laidis pokluffu raffu lai ranga weenai un ohtrai awisei scho to fohliht, kad ta strahdatu pamastim pret republikaneefcheem. Tâ mehdsâ keisars Napoleons fawâ laitâ darriht. Ta leeta buhtu warbuht kuffu palikluffi, bet ministeris wehl to paschu nedeku atlaida no amata pahri republikaneefschu gubernatorus, tee nu sinams nezeeta kuffu. Tautas sapulzê ministeri fahla pehz tam jautahl, gan minsch grohsjahs, bet tomehr newarreja nefo atbildeht un kâ dsird, irr jau no amata atfahpees. Dsird, ka arri pee walstis weetneefem sweschâs semmês efsoht tahdas grahmatas aiflaistas, lai pamastim fataifa us to, ka lai nebrihnahs, ja weenu deenu Franzijai rastohs atfal weens waldineeks.

Englantê 7 (19) Mai irr tahds aufstums bijis, ka bumbeeri fohkâ, puppu seedi un kartupetu lasti pa wissam nofalluschâ.

— Englante neganti pohschahs us Persijas schaka usnemfchanu. Tif jau tehnikenei buhs, waj grihb waj negribb, jarahdahs fohht mihligai, kâ jittureif pret keisaru Napoleonu, kam arri waigu preefch skuhpsifchanas, kaut gan mas grihbédama, fneedsâ.
S.

Daschadas finnas.

No eefschjemmehm.

Mufsu Kungs un Keisars irr jau nobrauzis Gmfes weffelibas amotds.

No Rihgas. Wispahrigu latw. dseedaschanas swehtku komiteja nospreedußi, no 1. Juni preefch dieedaschanas swehtku wajjadfibahm Rihgas latweeschu beedribas nammâ eetaifht ihpaschu kantori, kur ifkatriis, kam kahda darrifchana ar swehtku komiteju, warrehs peeteiktees jeb arri atbildas fanemt, kâ par fohrtekeem, billetehm, kahrtibu u. t. pr. (Mahj. w.)

Par **Baltijas** domehnu teefas reguleereschanas darbeem lassam eefsch „Nord. Pr.“ schihs finnas. Widsemme lihdi 1. April 1873. bij us 109 krohna muischahm fohpâ par 286 tuhst. deffetinu reguleereschanas grahmatas gattawas farakhtitas; til aiflikka tahdas wehl isstrahdaht preefch 9 muischahm ar 87 tuhst. deffet. Kursemme, kur reguleereschanas darbi pa dallai bij apstahjuschi, lihdi kamehr Widsemme buhtu pabeigti, 1. April 1873 bij jau us 101 muischas fainneeku semmês

tufchirtas no muifchu femmehm un mefcha gruntehm; 1578 jauni platschi, kôhpâ 8889 deffetinâs, bij femnee-
feem un faldateem eerahditi, 178 deffetinâs, bij draudfehm
par labbu peedallitas; ferwitutes jeb zittu refkes uf krohna
grunti bij preekfch 2399 deffetinahm galligi ufnehtas;
72 riffes iiftrahdatis, fa warretu ferwitutrefkes atfchirt
un ifkafitus gabbalus ihmht, tâpat arri kâ uf 977 def-
fetinahm, kas kôhpu tohp walditi, femifchka ifdallifchana
warretu notift.

No **Rihwas** karra lauka tohp sinnas dohtas, ka ta
Turkifanas nodalka pee Kala Atas jau Aprila beigâs no-
nahkufi un ka tahm eepreekfch ifuhhtitahm waktihm bijufi
kaufchanahs ar Turkineem. Kala Ata irr til 30 werstes
no Rihweefchu rohbeschas un 120 werstes no Amu Darja
uppes. Kad tur nu tahs 2 armijas nodalkas bij 26.
April nokluufchas, tad eerikfeja par drohfchibu tur masu
zeetokfni, pametta eefchâ kafaku pulzinu un 2 leelohs
gabbalus. Atmahza sinnas, ka tuweene effoht kahdi 4
tuhkftofchi eenaidneeku; lai nu warretu fchohs aplenkf
un turklat gahdaht, ka uf zekka uhdens afku netruhft,
dewahs eepreekfchu 3 kompanijas ar 6 leeleem gabbaleem
un kafaku nodalku, wiffi wadditi no generata Bardowska.
Tahm zittahm 9 kompanijahm bij pawehlehts 30. April
pakkaf nahft. Preekfchejahs patrullas gahja ar weenu
uf preekfchu, bet 27. April walkarâ 16 werstes no Kala
Atas teem pasleppen ufbrukka wirfû Rihweefchu wirkue
no kahdeem 150. Patrullâ bij til kahdi 13 jahjeji un
lihds ar teem tee palkawneeki Dikmenew un Swanow.
Genaidneeki redsedami, ka muhfeju tahds mass pulzinfch
fahka fchaut; wiffupirms nofchahwa muhfu zekka wad-
doni un apfchaudija tad zittus; tâ tappa eewainoti tee
abbi palkawneeki, 4 kafaki un wehl 3 faldati. Schahweenus
ifdirdufchi peeffrehja gan no muhfu palkatejahm patrol-
tahm drihs klahf, bet nu Rihweefchi nehmahs behgt un
aismukka prohjam, fawus krittufchus (9) lihds panem-
dami. Til lihds generalis Kaufmans to sinnu bij dabu-
jis, tad winfch fuhtija wehl zittas kompanijas pakkaf;
palkawneeks Olawazkis, kas tohs waddija, iftaigaja fru-
steem un fchlehfefam wiffu apgabbalu, bet eenaidneeki bij
kâ uhdeni eekrittufchi; tâ tad nahja atfal atpakkaf pee
zitteem.

Dhtra wehlaka sinna fflann tâ: 11. Mai bij pee Amu
Darja uppes atnahkufchas 16 kompanijas kahjeneeku ar
10 leelajeem gabbaleem un 6 kafaku pulzineem. Kau-
fchanahs zehlahs drihs pret eenaidneekem, kuru bij pee
3 1/2 tuhkftofcheem, wismairahf Turkmeni, Kirgifi un
Nukeri; eenaidneeki tappa fakauti, bet muhfejem it ne
kahda fflahde nenotiffa. 13. Mai generalis Kaufmans
ar wiffu fawu fchtabu dewahs uf Schurakanas puffi. Kr. Inw.

Behterburga. Kâ Maslawas awife rafsta, walst-
rahte effoht fpreedufi arri par to leetu, ka warretu dfeh-
reenu krohgefchanai patentes dahrdfinahf un effoht par
derrigu eeflattijufi finansminiftera preekfchâ lifschanu,
prohti preekfch krohgefchanas wectahm patentes mafku
zelt ohtr til leelu. un preekfch brankufcheem trihs reis
til leelu. Ufswabbinati no tam lai til paleekoht portera
un allus fchenki un tee wihna pagrabbu, kas ar Kreewu-

femmes wihneem andelejahs. Preekfch Baltijas gubernu
krohgeem uf laukeem gribb liff tillai 30 rubtus patentes
mafkas. Deht tahm zittahm leetahm, kâ warretu dfeh-
reenu andeles buhfchanu wairahf apgruhftinahf un dfer-
fchanai pretti karroht, walstfrahfte fpreedihs tahlahf fawâ
ruddens fanahfchana.

— Preekfch Baltijas un Pinnu juhtras dalkahm uf
finansminiftera preekfchâ lifschanu irr wiffaugftaki paweh-
lehts tullef rohbesch waktneeku fflaitu pawairoht zaur jau-
neem 5 komandeeem un 500 kahjeneeku faldateem.

No ahfemmehm.

Wahzfemmes wezkattoti irr nu few bifkapu (Stein-
fenu) eezehluufchi, bet bifkapa amatu winfch til tad warr
ufneht, kad buhs uf to eefwehtihfs un fchahda eefwehti-
fchana warr til zaur eefwehtiteem erzbifkapeem un bifka-
peem notift. Bet fur nu tahdus lai nemm? No pah-
westa un winnam padewigeem bifkapeem to newarr gai-
diht. Tapehz tad zerreja Utrektas kattolu draudfes erz-
bifkaps Ollantê to darrihs. Schis kattolu pulzinfch irr
jau fennahf no pahwesta atfchlihtees un dshwo uf fawu
rohku. Winnu erzbifkaps Loos jau pehrn bij atbrauzis
uf Wahzfemmi wezkattoleem daschus preefterus eefwehtihf.
Bet nupat atffann ta wehsts, ka 4. Juni schis erzbifkaps
irr mirris. Kattolu awifes reds eefch tam Deewa pirkftu.
Turprettim wezkattoti preezajahs, ka turpat Ollantê wehl
effoht dshwi tee abbi bifkapi no Harlemas un Dewentras,
kas warrefchoht Wahzu bifkapam to amata fwehtifchamu
pafneegt.

Auftrijas keifars gribbedams fawu dahrgu augftu
weefu, Kreewijas Keifaru pagohdinaht, irr uf winna
wahrdâ atdewis weenu no fawahm regimentehm. Arri
Kreewu generalfeldmarfchals Berg irr par gohda galwu
eezelt weenam Auftrijas pulkam.

Up **Brahgas** pilfehfu 5. Juni irr bijis mahkomu
gruums, tâ ka bef sinnas leetus nahzis un zekkus un
nammus ar uhdeni aplahjis, daschas zilweku dshwibas
arri pohfta aifgahjufchas.

Wahzu keifars ar weffelibu wehl tahds faniljis,
pahris behdigu notiffumu familija, fur raddineeki, kas
bij gaddos jaunaki ne kâ keifars (prinzis Aldalberts un
firflene no Siegnig) irr Deewa preekfchâ aiffaukti, fchee
notiffumi ftingalwja keifaram irr fipri pee firds fehru-
fchees, un atgahdina pafcham, ka wezzuma wahjibas
fipri klahf fittahs. Tâ tad newarr finnahf, waj mas,
jeb kad warrehs braukt uf Wihnes ifftahdi.

— Perfeefchu kehniu, fcho fwefchadu weefu Berli-
neefchi nu irr pawaddijufchi; nopakkaf norunna wiffadas
leetas; zaur zaurim preezajahs, ka jau reis nobrauzis
prohjam, jo ta ffarpiba ffarp winna tumfchas dshwes
eeraddumeem un teem, kahdus reds pee mahjitahm tau-
tahm, irr til leela, ka ihstas draudfibas faites gruhti fai-
ftht. Wiffa ta ifwefchanahs bijufi daudfahrt par pee-
daufifchanohs; tâ par prohwi: gohdu rahdiht keifarenei
waj zittahm prinzeffehm, kas tam ne prahtâ nau nahzis,
fehdees kad tam un fur tam patizis, weenalga kam
mugguru atgreesch. Gan tam gribbejufchi arri wiffadus

flawenus darba gabbalus no Wahzu meistereem israhdiht, bet us tam tam ne bijis ne azzu ne ausu. Beidscht keisars ne zil nau ar winnu wairs darbojees, un usdewis lai frohna prinzis peederrigu gohdu parahda un to arri zella iswadda.

Franzija nemas wehl newarr nosinnacht, ar kahdahn dohmahm ihsti jaunais presidents Mahons waldibas airus rohla nehmis un turrehs. Katra partija raudsitu labpraht to us sawu pussi dabuht. Kladratsch johku lappa israhda johzigâ bildê, ko wissu no Mahona gaida. Tur nahf keisarene atraitne us rohkas nesdaama sawu prinziti, tur leen Orleansu printschu klah, tur nahf pahwestneeki palihgu luhgdami pret Italiu, zitti brehz pehz karra ar Wahzsemmi, zitti pehz meera u. t. pr. Kâ tur wissus lai peemeerina? Frantschu awises fahf jau pahleeku nekannigi pret Wahzsemmi runnacht un kas wehl buhs, kad Wahzu armijas buhs ahra? Weena awise dohma neganti eenaidneekus fapehrt un raksta: Altweddisim teem beskauneem tohs nolihktus milionus, bet tad arri nekattisimees teem wairs wirsû, jo tee nau to wehrts. Keisarene Gischenja irr no Englantes aibraukusi us Schweizi, fur tai kahda dsimta muischina Drenberg.

Spanija walsts dibinataju runnas fungi trescho waffaras fwehtu deenu usnehma sawas runnas. Ministeri nodewa wissu sawu warru winnu rohkas. Par sapulzes presidentu tappa zelts Drense. Tahs pirmahs runnas israhdija, ka wiss leelais pulks us to gribb dsihtees, ka warretu Spaniju pataisht par beedrigu republiku, fur lihdschinniga weena walsts tohp salikta daschos gabbalos, kahdos bij preetsch gaddu simteneem un wissas schihis dallas lai tad stahw fabeedrotas us weenadu brihwaldibu. Karlistu pulkeem atkal karroschana stipri paleek wirsrohka, tee til grassahs flauzist ahra wissu brihwaldibu un issaukt par kchninu sawu prinzi Don Karlos.

Franzija. Napoleona partija irr lohti kahjota; prinzis Napoleons jau bij Parisê aibrauzis, bet keisarene atraitne, bihdamahs, ka prinzis par agru fahkdams warr wissu leetu fajaukt, irr pawehlejusi, lai tuhda brauz prohjam no Parisos. Dsird ka gribboht drihs manifestu islaist pee wisseem Frantscheem, lai ne-aismirsi to bahreniti, sawa keisara Napoleona dehlu un keisara frohna mantineeku.

Italiu ugguns kalus Wesums jau no 26. Mai esfoht lohti nemeerihgs, splaudoht pelaus un ruhzoht pa eelschu, ka bail klawstees; bet ugguns wehl pee wirschkirbahrn nau pamannihst.

— Ar pahwesta wesselibu eimoht atkal ta puslihds.

Hollandeeschi taifahs un pohschahs, ka warr nu ar wissu spehku eet fargahf sawu koloniju Asija pret Altschinescheem.

Egiptes wihze kchninich irr sultanu apmeklejs Konstantinopolê un tilka no winna lohti mihligi un schehligi usnemts; sultans tam atwehlejis, lai pawairo sawu armiju un derr kontraktas ar walstihm kahdas gribbedams. Kad til pehz atkal nebuhs schehl!

Waj pee gaisa grohsibas arri mehnefs ko paspehj?

Ka mehnefs pee gaisa dauds ko istaisa, to laudis no fen laikeem jau tizz un ne til ween nemahziti, bet arri paschi mahzitee daudskahrt wehl ta dohma. Un ka gan winni us tahdahm dohmahm nahfufchi? Waj gan spehju fchi to zaur skaidreem eewehrojumeem reisi peerahdiht? Ne, to ne. Bet winni fakka ta: Ja mehnescham irr spehks uhdeni jubra sawilnoht, ta ka winsch radde pluddus un atbohtes un to tatschu winsch spehj gan, fapehztad winsch lai nespehj sawitnoht wissu to gaisa jubru un fagrohsiht laiku. Ta winni jauta. Bet tur wissu-pirms irr ja-atbild, ka tee pluddi un atbohtes (Ebbe und Fluth) irr stipraki un masaki; jo smaggahs tas schkidrum, jo leelaki tee pluddi. Kad jubras uhdens weeta buhtu dsihwais subrabs, tad mehnescham ap semmes lohdi staigajoht, jubra taptu lohti augsti uswitnota un atkal fadsihsta atpakkaf. Ta tad warram gan arri fazzihf, ka zaur mehnesi pluddi schurp un turp arri gaisa gan rohdahs, bet winneem nau ne mas til dauds spehka, ka pee smaggaka uhdens. Turklahf jafakka, ka mehns dsihwojam gaisa strehku pascha appascha un tur tad wiss tas spehks, kas mehnescham us gaisu buhtu, irr jau til mas, ka warr ar barometereem fwehrt gaisu ka gribb, bet newarr ne ko manniht. Bet tomehr astronomi nau wehl meera dewuschees, bet meklejufchi un meklejufchi, waj tad lauschu parunnai ihsti nebuhtu ne kahda pamatta. Irr raudsijufchi wehroht trejadi. 1) Waj istaisa ko pee leelaka aukstuma waj siltuma ta leeta, kad mehnesis weenreis irr tuwahf pee semmes lohdes un ohtreis atkal tahlahf? 2) Waj irr zaur to starpiba mannama pee gaisa faufuma waj mitruma? 3) Waj gaisa grohsiba warr atleht no mehnescha mainischanas? Lai warretu us schihm jautaschanahm atbildu doht, tad professori irr 40 gaddu eewehrojumas farakstijufchi un salihdsinajufchi, un wissa schinni laika katru deenu 3 lihds 7 reis tappa fwehrts gaisa swars, gaisa siltums, gaisa mitrums. Un kad nu nehma wissus schohs eewehrojumas kohpa, tad atradda, ka warr gan fazzihf, ka mehnescham irr druzzin spehka pee gaisa, bet tas spehks irr til mas, ka pee gaisa nojehgschanas tas bijis nebijis. Kad mehnefs sawa zella irr wistunahf semmes lohdei, tad gais irr gan druzzin wehfahks, ne ka kad mehnefs irr wistahlahf, bet wissa ta starpiba pee siltuma nau wehl ne pilua peekta dalka no 1 gahda un ta tad warr fazzihf, ka to gaisa it ne mas nemannam. Arri to warr fazzihf, ka mehnescham tahlahf effoht, irr masahf lectus wirs semmes, ne ka kad winsch irr klahlahf, bet arri ta starpiba irr lohti masa. Ta leelaka starpiba buhtu us 1000 deenahm starp 488 un 512 deenu. Arri pee gaisa speedibas jeb swarra ta starpiba irr til masa, waj mehnefs irr tuwahf waj klahlahf, ka ar barometereem it ne ko no tam newarr manniht. Arri par to irr us to wissumalkako ismeklehts, waj mehnescha pahrmainischanas warr ko isdarriht pee laika daschadibas, bet arri tur ne-ahradde, ka gandriht it nemas newarr starpibu manniht zaur mehnescha starpahm. Tahs mehneschstarpas jau arri nenoteef

peepeschi, bet pamaftim deenu no deenas, minuti pa minuti; turprettim gais̄s pee mums̄ fagreeschahs̄ weenahds̄ waj oshrahds̄ zil daschu reis̄ it peepeschi. Tà tad newarram zittadi là til to fazzijt: Pee gais̄fa eewehroschanahm til irr jaluhko us semmes̄ lohdi un wianas̄ zellu us faules̄ puffi, us gais̄fa straumehm un teem semmes̄ jeb uhdens̄ strehkeem, kas̄ mums̄ par zeemineem; gar teem zitteem debbes̄spihdekteem un tà tad arri par mehnesi schinni leeta nau ne mas̄ ko nodarbotees̄.

Bar pluhdu breefmibahm.

31. Oktob. mehn. deenas̄ rihts̄, arri Meklenburgas̄ juhrmallà pahr scho fluffo fahdschu usaufa. Saule ais̄ mescha uslehdama, ais̄ kohku sarreem farkanu spohschumu rahdija. Rihta pufse irr noskaidrojusees̄, wissas̄ zittas̄ debbes̄s̄ mallas̄ irr ar miglu un tumfcheem padebbescheem apflah̄tas, tà là ruddens̄mehneschds̄ Baltijas̄ juhrmallà weenumehr mehds̄ buht.

Wezzais̄ mahzitajs̄ no sawas̄ istabas̄ isnahz̄is, stahw pagalmà sem leepas̄, kur tee schettri draugi wallas̄ stundirahs̄ mehds̄ fanahkt. Mahzitajs̄ stahwedams̄, it ruhpiigi wisapfahrt raugahs̄, gan us̄ teem beeseem padebbescheem un tad atfal us̄ fauli, kas̄ là farkana kwehlaina lohderahdahs̄.

„Buhs̄ schodeen labba flaidra deenina,“ tà pasta kungs̄ pee mahzitaja peenahz̄is runna, „retti ruddens̄ deenas̄ fauliti, kahdu schodeen, dabujam redseht; ta buhs̄ labba laika fluddinataja; ja ween deenwiddus wehjsch, kas̄ taggad puhfch, negroschsees̄, tad tewim wezzais̄ draugs̄, riht irr preeziga deenina us̄ tawas̄ meitinas̄ kahsahm gaidama.“

„Lai Deews̄ dohd, kad tà buhtu,“ tà mahzitajs̄, „bet, kas̄ sinn waj tà buhs̄; man tas̄ faules̄ farkanums̄, kas̄ là affinis̄ spihd, nepatihl. Tas̄ sihmejahs̄ us̄ negais̄fu un aukuplohsschanahs̄, ko lai Deews̄ schehligi nogreesch. Mufsu dehli ar sawu kuggi newarr wairs̄ tahlu buht. Tà là tee man rakstijusch̄i, tad wiini schodeen Rosstokas̄ ohs̄tā warr eebrault, tee warbuht no Rosstokas̄ ar pasta sirgeem, waj ar zeltawas̄ laiwu schowakkar mahjās warr pahrbraukt — un riht irr mannas̄ Elises̄ kahsu deena, — bet, kad breefmihgs̄ wehtras̄ gais̄s̄ usbruh̄t — kas̄ tad?“

„Un aukas̄ teescham,“ tà kapteine Gerhards̄ peenahz̄is falka, „aukas̄ un negais̄s̄ jau tumumà; es̄ patlabban nahku no kahpahm, (dihnehm) kur us̄ juhru luhkojohs̄. Juhras̄ pluhdus̄, til augstus̄ là taggad, wehl ne kad ne es̄mu redsejis̄. Uhdens̄ sneedsahs̄ lihds̄ paschahm kahpahm, wilni aug augumà, jehschu mums̄ taggad deenwiddus wehjsch puhfch; bet lihds̄ ka wehjsch atfittisees̄ atpakkat, tad iszelsees̄ auku plohsschanahs̄. Zer-reju ka mufsu dehli ar sawu kuggi, Rosstokas̄ ohs̄tā buhs̄ eebraultusch̄i, teem lihds̄ schim isdewihgs̄ wehjsch pee braukfchanas̄ bijis̄. Kuggi irr ballofchu lahdiatsch, tas̄ wiranus̄ sawà zellà newarr uskaweh̄t.“

Arri zettortais̄ draugs̄, meschafungs̄, pee teem trim draugeem peenahkt. Winnam irr flinte plezzà apfahrt, winsch gribb us̄ meschu eet.

Pastafungs̄ winnam prassa. „Waj mufse meschà eesi putnu meddiht us̄ rihtdeenas̄ kahsu meelastu?“ Meschafungs̄ tam pretti: „Ro lai par kahsu zeppefcheem runnaju; man zittadi putni meegu notrauzeja, zauru nakti nedabuju gulleht — to sawà mufschà wehl nebiju peedsihwojis̄.“ — „Kahdi tee putni, kas̄ tew meegu notrauzeja?“ — „Nu, puhzes̄ — til warren leelu puhfchu barru wehl ne kad ne biju redsejis̄. Zil ween puhfchu wissà meschà rohnamas̄, wissas̄ schonakt manni apmellejuschas̄. Gita raugaitees̄ tur manà schluhni us̄ sijahm wissa puhfchu beedriba waidedama kohpà fehfsch. Tur irr leelas̄ un masas̄, wezzas̄ un jaunās puhzes̄. Man winnu waideschana reebiga, tapehz̄ gribbu meschà eet. — Aukuplohsschanahs̄ irr gaidama, us̄ to schi puhfchu beedriba sihmejahs̄, kas̄ no mescha isbehguschas̄, ehku pajumtōs̄ glahbiau melle.“

Tē peepeschi apseltitais̄ gailis̄ basnizas̄ tohrna gallà eetschirfstahs̄. Tee schettri draugi luhkojahs̄ us̄ to wehja rahditaju.

Kuggu kapteine eebrehzahs̄: „Waj redseet, wehjsch peepeschi no seemeleem atfittahs̄ un 10 minutu laiks̄ nepahrees̄, tad no aukas̄ wissa juhra fazelseees̄ kahjās. Gesim steigimees̄ us̄ kahpahm.“

Teem schetreeem draugeem, warr buht 10 minutu bij ja-eet, kamehr kahpas̄ (dihnes̄) atfneedfa un us̄ augfchu jahza kahpt. Seemel rihtenis̄ warreni puhfch, sneegs̄ un leetus̄ gais̄fu aptumfcho; juhra azzihm redsoht zekahs̄ un aug augumà, wilni schanjahs̄ lihds̄ kahpahm. Kad brihscheem sneegs̄ un leetus̄ schkidrah̄t kriht, tad us̄ juhru luhkojoh̄t warr redseht, ka ta it là uhdenu kalns̄ gais̄fà pagehlusees̄, schnahkdama un krahkdama draud apriht wissu semmi.

„Laj steidsamees̄ atpakkat us̄ fahdschu; eedsihwotajeem buhs̄ steigtees̄ sawas̄ laiwas̄ isglahbt; jo kad uhdens̄ wehl par 3 pehd. augstah̄ pluhst, tad wissas̄ bohjà eet.“ Tà mahzitajs̄ runnadams̄ eet us̄ fahdschu atpakkat un tee diwi draugi ar winnu lihds̄; bet kuggu kapteine turpat us̄ kahpahm paleef. Winsch ar sawu lihkeri us̄ juhru raugahs̄ un apmeerinajees̄, ka us̄ juhras̄ nebija nei kahds̄ kuggis̄, neds̄ sehgelis̄, neds̄ mastu kohka gallinsch redsams̄, winsch pee teem sweineekeem pee-eet, kas̄ sawas̄ laiwas̄ us̄ kahpahm welf.

Gautini sawas̄ laiwas̄ lihds̄ pulksten 10. irr sawillkusch̄i labbi augsti us̄ kahpahm, kur pehz̄ zilwefu dohmahm, juhras̄ wilni tahs̄ newarreja aiskert.

Mahzitaja nammà puhlejahs̄ ar grihdu masgafchanu un fahrtigu uskohpschanu us̄ kahsubeenu, kas̄ riht gaidama. Preekschams̄ puschkohts̄ ar sakahm eglitehm, durwju stenderi un treppes̄ irr apwihtas̄ ar sakummu wihtehm un puschkeem, galdi pehz̄ kahrtas̄ irr falikti un ar galdautem apflah̄ti. Pulkstens̄ fitt weenu pehz̄ pūdeenas̄. Warreni auka augtin aug spehka. Kuggu kapteine, kas̄ no kahpu augfchenes̄ juhru apuhko, wehl ne kahdu sinnu nau suhtijis̄. Ro ta warr nolem̄t, ka us̄ juhras̄ ne weens̄

fuggis nau redsams, kam no krafa puffes glahbschana buhtu wajadfiga. Wezzais mahzitajs irr firdi nemerihgs eedohmajohf par faweem frohteem, kas ar fawu fuggi uf juhra, un fchodeen mahja gaidami. Mahzitaja jannaka meitina Elise par auku plohschanohs nebehdadama, aisteff pee fawahm diwahm mahfahm, kas basnizas tumumä diwös nammös, kam dahrs starpä, dschwaja. Urrifchee diwi nammi irr puschlori. Ruggineeku familijahm tahds wezs gohdajams eeraddums, ka pa to laifu, kamehr nammatehws juhra zella, lohgflehgs nammam aiflehds, un tilween tam lambaram lohgflehgi atwehru stahw, fur patti namma mahf ar faweem behrneem dschwaja; wiffi zitti lambari stahw tuffchi, bes eedfchwotajeem. Bet kad namma tehws no juhra zella mahja gaidams, tad wiffam nammam lohgflehgs atwerf wakkä, tad masga un pohsch wiffu nammu, lai mihlam zellineekam, kas gruhfä juhra zella iswahrdsis, fawas feewinas mihlftriba, wispirmahf no ispuschlotahm nammaseenahm azzis atspihd. Abbas mahfas, kam wahrdi Johanna un Marie, fchodeen fawus laulatus draugus gaidija ar fuggi pahrbrauzam. Trescha mahja Elise, fawas peemintetas mahfas lihds ar behrneem, wezzafahs mahfas nammä atradda. Spehzigai meitnai gruhfi nahzajs durwju fleefni atfneegt. Weefulis ar fawu spehlu winnu bij meh-tajis un winnas dschwiba bij apdraudeta no nolauftem meschakohkem, kas no gaisa semmë krittä. Elises mahfas no bailehm pahraentäs it kã ar nahwi zihnijahs. Patti Elise behdiga, famiffufi bes eepreezinafchanas buhdama, tomehr zif wareddama fawas mahfas drohschinaja, lai tahs zerribu nepamett, un lai fataisfahs, wiffu fo Deewa rohla pee fuhfihf, ar pazeefchanu ponest.

Të durwis atwerahs un majors, Elises bruhfgans eenahf eefschä. Winna nobahlis waigs ifrahda kaut kahdu nelaimes wehfi. Sawu runnu bailigi aisturredams winfch fakka, lai famelle naudu un kas no maham labbaham leetahm glahbjams un laj tuhliä nahf lihdsi pee tehwa, uf mahzitaja nammu.

Elise bruhfganam luhds: „Gnest mihfais, stahfi, kas notizzis!“

Tas atbild: „Uhdni aug angumä, newarr sinnaht, waj kahpas juhru fpehs aisturreht; kad juhra wehl par weenu pehdu angstahf fapluhdihf, tad uhdni fchaufees par kahpahm pahri — un tad — juhra wiffu fahdschu aprihs.“

„Af tu fchehligais Deews, nogrees nelaimi!“

„Nelaimi jau irr notiffufi. Tehws to sweineeku Lorenzi isfuhfija luhfotees, waj muhsu juhra brauzeji pee peebrauzamas weetas ar zeltawas laiwu nau peebraufufchi. Auka leelu kohfu laufdama, kam tas garram gahjis, winnu nofittufi. Winna feewina no breefmahm pahraemta, nelaitä behrinu dsemdejufi, taggad prahfu faudejufi gull uf grihdas. Kohpigas firdis un rohkas ap winnu darbojahs, grihb winnai palihdseht.“

Nu abbas feewinas naudu un daschas zittas leetinas, fo ahtrunä faguë, famellejufchahs, behrnus lihdsnehmufchahs, feidsahs pee fawa tehwa: Të pee mahzitaja bij fanahfufchi winna draugi un dauds sweineeku wihri; tee

zits uf zittu raufijahs, lai padohmu dohd, kas jadarra; bet neweens ne sinuaja fo eefahft, fo darriht. Dambis un kahpas gar juhmallu steepjahs kahdas 2 werstes garumä. Par to, ka uhdni fipro dambi pohfihf, tee nebihstahs; bet tee gudro, kahdä wihfë dambi uf ahtru rohfu buhs angstahf pazelt, lai uhdni no juhra par dambi un kahpahm negahfchahs; — un to neweens ne fpehja isgudroht.

Wakkars mettahs — un breefmu nafts apklahj juhru un semmi. Juhra breefmigi kauhdama augstus wilnus pret kahpahm un dambi fchanda, aukas un weefufi resnus ohfolus, preedes un zittus mescha kohfus ar wiffahm faknehm no semmes ifrauj ahra un tohs kã flangalus druppös falaula. Pasta lungs pa telegrafi uf tuwako pilfsehtu sinu laifch breefmu brihdi palihgu luhgdams; bet auka telegrafa drahti jau faraufijufi kã deega pawedeenu. Pa tam pudnafts klahf. Nu pee mahzitaja namma durwihm afchi tohp klauddinahts. Genahf eefschä sweineeks, waigä nobahlis, kas tekkohf pee fuffis, elsdams drehb un trihz.

„Juhra wilni kahpas pohsta, jau pirma kahpurinda nofkallota, — tahlahf juhra uf fella redsams fuggis.“

„Ruggis, fuggis!“ tã wiffi eebrehzahs — „prohjam uf kahpahm, afchi, afchi prohjam!“ Wiffi tee wihri, kas të raddahs ar glahbschanas eerohfcheem, lihds ar wezzo mahzitaju, feidsahs uf juhmallu. Të no kahpahm, kahdas 400 kohfus no krafa mallas, jehfchu nafts, tomehr warr männiht leelu fuggi, kas uf fella usmests un falaufts rahdahs. Saplohsitu sehgelu ffrandas pee mastä wihzinajahs; bet paschä mastä wirsgallä rahdahs tumfch ferperis, fo newarr isfchirt, kas tas irr.

„Tee irr zilweki, kas mastä gallä usfahpufchi, pee mastä pee fchufchees farrajahs!“

Mastakohfs no aukas lohzihts fchuhpojahs lihds krahfdameem wilneem un atfal pazeldamees gaisä un lihds ar to tee nelaimige zilweki mastä gallä fchuhpojahs uf muhschigu duffu uhdni.

Scheem nahwes breefmäs fchuhpoteem wihreem newarr palihdseht, — un tomehr sweineeki grihb glahft, tee mekle fawas laiwäs, fo tee uf kahpahm bij fawillufchi; bet nu ne weenas laiwäs nau, juhra wiffas aprihufi.

Nu wiffi irr prahfä famiffufchi.

Tur irr kahds wezs matrohsis, kas bahrgodamees pret juhru fawu rohfu pazehlis saimo: „Af, tu nolahdeta juhra, tu nolahdehts uhdens.“ Tur irr arri kahds, kam juhra wiffu nabadfibu aprihufi un kas nu arri fawu prahfu faudejis, kas pats ffalli fmeijahs un sohbo: „Gds zif brangi fchahz un krahz, puttojahs un ruhz un fchleff, tã irr labbi un pareifi; bet wehl fiprahf, wehl fiprahf, hurra! — af zif brangi!“

Tee zitti rohkas fchraudsfdami pa kahpu wirfu teffa, nebehdadami par juhra wilneem, kas fawas mehles uf teem fchanda; — tur wehl zitti, kas fawas rohkas pahrmihufchi stahw un fluffu raugahs uf krahfdameem pluhdeem.

Stundas pahrgahja bes kahdas pahrewhfchanahs.

Auka un juhra plohfahs weenâ plohfifchanâs; bet us dihnu kapham lahdeschanas un saimoschanas nau wairs dsirdamas. Wiffi sanahl kophâ ap wezzo mahzitaju. Mahzitajs zellus lohzijs us Deewa luhgfschanu un apfahrt winnam wiffa draudse zellôs nomettahs. Wezzais firmgalwis fawâs rohkas pazeldams karsti luhdfahs: „Tu firdeschehligais Deews, kas tu wehju un juhra witaus walbi un teem pawehleht spehji, lihds schejenei un ne tablahl, al stattees shehligi us taweem behrneem eefsch wirnu nahwes breefmahm! Ja tawa gudriba nolehmuft, ka lai winnu kape, tepat krasta mallâ dîkâ uhdeni irr, — al Kungs, tad darri gallu! Kungs, darri gallu!“

„Wai Deewin, wai Deewin! Tas irr muhsu fuggis „Johanna Maria,“ al tu wisfschehligais Deews! Tas mans laulahs draugs, tas mans wirts, kas masta gallâ karrajahs! —“ Tâ feewifschu balsis brehfdamas, mahzitaja luhgfschanas aisturreja. Mahzitaja abbas wezzafahs meitinas fawâs isbailês no mahjam schurp atfrehjuschas, pee masas rihta gaisminas eefihme un pasihst no-grimmoscho fuggi un abbas fawus laulatus draugs masta gallâ.

Wisseem firdis pahrtuhft. Gaismina aust un jau labbi warr redseht. „Tas muhsu fuggis“ „Johanna Maria!“ „Manni dehli, manni dehli! Mans weenigais dehls! Mans dehls, mans dehls!“ Tâ tee trihs tehwi waimana un brehz.

„Al, Kungs darri gallu! Kungs, darri gallu!“ Tâ wezzais mahzitajs brehfdams brehz us debbesim.

Bet wehl nebija gals. Mastakohks ar teem wirreem weenumehr schuhpojahs. Rihta blahsma atspihd, juhra wita nu gaischakâ pehrwê pahrewerichahs.

Meschafungs zaur kihkeri luhkojahs us mastakohku, kas weenumehr schuhpojahs. Tê kihkeris no rohkahm isfriht, fo juhra wita aprihji. Al, tu nabags tehws! Tu zaur kihkeri raudsdams pasinni fawus diwi dehls masta gallâ. — Nu isbaitu brehfschana atskann no kapham. — Breesmiga auka gahsch witaus, kas tik augsti kâ kalni, us strandeto fuggi. Mastakohks it semmu noleezahs, tad atkal augsti pazellahs un beidscht wehl weenreis noleezahs, bet us augschu wairs nezellahs — un tai paschâ brihdi mahzitaja luhgfschana irr paklausita. Witni no azzihm atnemm un strandeto fuggi aproht lihds ar wisseem mihleem dehleem un raddeem, fo nupat mahjâ gaidija.

Un tai paschâ azzumieft isbaitu brehfschana no jauna atskann: „Mahzeet, steidsatees atpakat us fahdschu. Kaphas un dambji irr sadruppuschi, juhra schaujahs zaur meschu, wiffa fahdscha stahw breefmâs!“ Nu wiffi sweineeki un laiwineeki fawâs nahwes isbailês, juhmallu atstahj un steidsahs us fahdschu, tikween wezzais mahzitajs ar faweem trim draugeem un fawahm diwi wezzafahm meitahm paleef tepat. Winni gaidihs, waj kas sunn witni tohs flihkonus ne-ismettihs mallâ. Pusstundu welti gaidijuschu, tee greeschahs atpakat us fahdschu. Patam juhra wita jau diwi kaphu rindas irr noskallojuschi.

Nu wehl weena patti kaphu rinda irr atlikkufi, us fo auka juhra witaus dsenn.

(Us preefschu beigungs.)

Trihs wahrdi.

Trihs wahrdi irr, tik mihl' tik fald
Kâ flaidrais meddus likts us gald,
Kaut ganna ischufsteh', tomehr darr,
Ka fruhst un firds fatrihzeht warr;
Tee diwjas firdis kophâ feen
Un preezina ais weenu ween,
No wisseem wahrdeem nau neweens
Tik mihlsch, tik faldens, kâ schee trihs:
„Es mihlu Tew!“

Ne lastigalu dseedafchan
Atskann ar tahdu patifschan, —
Ne strasdu dseeft' un zihruka
Nau tahdeem skanneem lihdsiga,
Kaut firschu dibbinds kas twihft
Un luhpu bickerim isliht,
Kaut pumpurischi isplaukstahs,
Pee firds nekâs ta ne-eetahs —
„Es mihlu Tew!“

Kaut cerascha kâ rohka skarb,
Irr mihlestiba radd un dahrg;
Tâ laischahs schê un smaida tur,
Tâ dschwoschanas weel' jeb fur. —
„Teiz, mihli man, fill aztina?“
No paw'deen atstahj wehrpeja,
Tahs rohschu luhpas aifschahs,
Un smaididama isfaktahs: —
„Es mihlu Tew!“

No fruhma diwi putniu' skreen,
Skreen ohtrais pirmam pakat ween,
Tee allasch wiffur fateekahs,
Tâ winni abbi mihkojahs.
No diwju firdihm allaschin
Skann ustizibâ taggadîn,
Ur ustizib' un laimibu
No pirmahs musch's lihds pehdigu —
„Es mihlu Tew!“

Chr. S—Idt.

No bittes angu-walfti labba darra.

Darwins dabuja no 100 augeem balta abholina, kas no bittem bij apmekleti, 2290 dibgostschus sehklas-graudus, turprettim 20 zitti augi, no furreem bittes bij tappuschas noturretas, ir neween labbu sehklas-graudu nedewa. Pee farkana abholina israhbijahs tas pats, 1000 no bittem apmekleti augi isdewa 2700 sehflu-

graudus; no bittehm ne-apmekleti augi tahdâ paschâ
 flaitli ne-isdewa neweena grauda. De nu redsams, zif
 leelas lectas bittes zaur fehflu-putteflu pahrneschanu pee
 augu apauglofchanas dabbâ isdarra. —ld.

No 1 swirbatu perreklis wehrts.

Mihlo semkohpi! Taws puischelis blehnu kohpschana
 ispohsta kaut kahda putnina perrekliti, pautinus waj
 behrnus isnemdams. Waj tu sinni, kahdu leelu flahdi
 tahds nedarbinsch atnefs? Kats mas putninsch zaur zaur
 rim if deenas apehd 50 tahrpinu un kustonü; rehkinasim,
 ka 30 deenas ilgi wezjee ta barro fawus 5 behrnus, tas
 tad aismemm 7500 tahrpü. Wet kats tahds tahrs if
 deenas apehd tik daudi lappu un seedu zif winsch pats
 fwer. Rehkinasim atkal 30 deenas un if deenas tik pa
 1 seedam, fur buhtu anglis isnahzis, tas buhtu 30 dee-
 nas 30 auglu kohku seedu; jeb wiffi 7500 tahrpini kohpâ
 apehstu 225 tuhft. tahdu seedu. Redsi nu, kats per-
 reklis, ko taws sehns fapohsta, matja 225 tuhft. ahoblu,
 bumbeeru, sluhnu, kirschu u. z. T.

Smeektu stahstini.

Skohlmeisters praffija kahdu skohlenu, kurras zilwe-
 keem tahs pastahwigakahs mantas effoht? Sehns atbil-
 deja: „delsu pohdi!“

Skohlens, kas lohti neweenadi skohlu apmekleja,
 tikla pahrlausfichana eefsch wallodas mahzibahm praffihts:
 zif laiku irr? Winsch atbild: „trih!“ Us skohlmeistera
 tahlal' praffifichanu: „Râ winnus fawz? — Sehns it
 naigi atbildeja: labriht, labdeen un labwaffar.

Kahds fuhdseja fawam draugam, ka winnam balbee-
 ris pee bahrsdas nodfichanas arween leelas fahpes
 darroht. Gita jel pee fotografa, tas Jums bahrsdu no-
 nemm, ka Juhš neneeka nemanneet, draugs scho pa-
 mahzija.

„Es efmu apetiti pasaudejis!“ fuhdseja kahds mat-
 tigi tukls fungs fawam ahristam. „Gribbu zerrecht, ka

winnu nebuhs kahds nabags pazehlis, zittadi winsch ar
 Zuhfu apetiti trihs deenas irr beigts, ahriste atteiza.

„Waj Juhš nefinneet kahdu padohmu, nahburgs,
 praffija kahds semneeks fawu kaimixu, „lai swirbuti ne-
 skreetu mannds smukkos lauka kweefchös?“ „Sinnu gan,
 schis weenteefigi atbildeja, „Jums waig kahdu puhru
 kweefschu tepat mahja pee schaggaru strehka eeseht.“

J. D.

Randas tirgus,

Zelgawâ 11. Juni 1873.		uspraff.	foht.
5% walfs-aifteenefchanas bittes ar winnef. I. aifteen.	157 1/2	156	
„ „ „ II. aifteen.	155	155	
5% walfsbankas-bittes	96	95 1/2	
4% Wldf. sandbrihtes, uffalkamas	101	100 1/2	
ne-uffall.	98	97 1/2	
5 1/2% Kurf. sandbriht. uffalkamas	99 1/2	98 1/2	
ne-uffall.	96	95	
Rihgas-Dinab. delfsetta afzjas uf 125 rub.	138	135 1/2	
5% Rihg.-Dinab. obligazijas uf 100 rub.	91	90 1/2	
5% Rihg.-Zelgaw „ „ 100 „	117 1/2	116	

**Pabbibas un pretschu tirgus Zelgawâ, 11. Juni
 Rihgâ, 9. Juni un Keepaja, 28. April
 1873. gaddâ.**

Kaffaja par:	Zelgawâ.	Rihgâ.	Keepaja.
1/2 fchetw. (1 puhru) rudfu	2 r. 30 f.	2 r. 50 f.	2 r. 40 f.
1/3 „ (1 „) kweefchu	4 „ —	4 „ 25 „	4 „ —
1/3 „ (1 „) meefchu	1 „ 70 „	2 „ 10 „	2 „ —
1/3 „ (1 „) aufu	1 „ 25 „	1 „ 40 „	1 „ 20 „
1/3 „ (1 „) ftrau	2 „ 36 „	3 „ 20 „	2 „ 50 „
1/3 „ (1 „) rupju rudfu miltu	2 „ 15 „	2 „ 20 „	2 „ 50 „
1/3 „ (1 „) bhdelen	2 „ 75 „	4 „ —	3 „ —
1/3 „ (1 „) kweefchu miltu	4 „ 30 „	5 „ —	4 „ 50 „
1/3 „ (1 „) meefchu putratmu	2 „ 70 „	3 „ 75 „	3 „ 10 „
1/3 „ (1 „) kartoffeli	— 70 „	— 80 „	— 50 „
10 pudu (1 kirlawu) feena	5 r. — f.	5 r. — f.	3 r. 50 f.
1/2 „ (20 mahrz.) sweesta	5 „ 30 „	5 „ 25 „	4 „ —
1/2 „ (20 „) dselles	1 „ 20 „	1 „ 15 „	1 „ 20 „
1/2 „ (20 „) tahafa	1 „ 70 „	1 „ 25 „	2 „ —
1/2 „ (20 „) schelhu appinu	6 „ —	— „ —	— „ —
1/2 „ (20 „) krobna linnu	2 „ 50 „	2 „ 20 „	1 „ 80 „
1/2 „ (20 „) bralka	1 „ 80 „	1 „ 10 „	1 „ 20 „
1 mugzu linnu fehlu	10 „ —	9 „ —	8 „ —
1 „ kifu	15 „ —	17 „ —	14 „ —
10 pudu kartanas fahls	7 „ —	6 „ 75 „	6 „ —
10 „ baltas rupjas fahls	6 „ 90 „	6 „ 75 „	6 „ —
10 „ „ smalkas fahls	6 „ 75 „	6 „ 75 „	6 „ —

Latw. Awifchu apgahdatajâ: J. W. Safranowicz.

Sluddinafchanas.

**Preefsch paganu miffiones pee mannin
 tappa cemakfati:**

no Kaltendrunn	5 r. — f.
„ Laffen	5 „ —
„ Sabbath	27 „ 41
„ Egipten	2 „ 54
„ Dubena	6 „ 99
„ Buschhof	34 „ —
„ Sauden	30 „ —
„ Friedrichstadi	15 „ —
„ Salwen	25 „ 67
„ Sonnort	25 „ —
„ Arensburg	65 „ 80
„ Merst	15 „ —
„ Egeu	9 „ —
„ Dimmen	6 „ —
„ Stekeln	48 „ 59

kohpâ 300 r. — f.

G. Seefemann,
 Zelgawâs wahju mahzitajs.

Sluddinafchana!

Teem ahryus pagasta dshwodameem pagasta loh-
 zekleem to pagastu: Saldus, Sabtau, Leel-Zeejer,
 Kumburu, Saldus meschakunga, Ulyu un Saldus
 mahzitaju, teel us to wiszetalo wiffi usdohis,
 fewi, fawas fewas un behrnus, deht no augtas
 kahm teefahm usdohitas pagasta rukku farakfichana-
 nas, ar wajjadfagahm frufamahm grahamatam,
 wiffufebbalais libds **9. Juni f. g.** pee fa-
 weem pagasteem peemeldeetes.

Wiffas piffebetü, muifchu un pagasta polizejas
 teel latwigni luhatas, teem eefsch winnu aprinkleem
 dshwodameem augfchâ minneru pagastu lohjekleem,
 pee faudefchanas fawas febbakas peemeldefchanas
 rettes, scho sinnamu darriht. 1

Saldus teefasnammâ, 18. Mai 1873.

Par wiffereem pagasta wezakeem:

(Nr. 225.) Saldus pag. wez.: F. Jannsohn.
 (S. W.) Teef. ffr.: Rülpe.

Proklam.

No Schultes pagasta teefas, Dohbeles aprinkl,
 toby wiffi parahdu deweji ta nomitufcha zittah-
 tige **Rambe-Altue** fatinneela, **Kaspar
 Lemtin**, par kurra mantibu fonturfe fpreesta, ar
 to weelodinafchana ufazinat, fawas praffifichanas
 wiffadâ wihse libds **26. Jult 1873** fcheit pee-
 meldeht, jo pehz ta minneta termka tee parahdu
 deweji, kas nebuhs meldejuschees, us wiffereem lai-
 keem buhs ifflehtti. 2

Schultie, tai 25. Mai 1873.

(Nr. 105.) Preefschfehd.: J. Raschotneel.
 (S. W.) Strihw.: Berz.

Zelawas pagasta teefa darra zaur scho sinnamu,
 ka **pirmden 4. Juni f. g.** eefsch schuka
 (Abaushof) Ridding mahjabm tiks ubstruyt pabr-
 dohtas wirtschawes un iftabas lectas un arri lohpi.
 Grendfchu teefas nammâ, tai 16. Mai 1873.
 (Nr. 371.) (S. W.) 1

Studdinafchana!

Teem ahryus pagasta dshwobameem pagasta loh-
zelleem to pagastu: Kaulizzen (Kuldigos apinai)
teel us to rotozeriats wihti udobits, sewi, sawas
feemas un bechnus, deht no aughtakam teefabim
udobitas pagasts ruku farastifchanas, or wafja-
dshigahu fruchtamam grabnotam wiffafchabafais
libdš D. Juni f. g. pee sawu pagastu pee-
meldeees.

Wiffas eilfebta, mutichu un pagasta volizejas
teel tainygi lubgatas, teem eelfch wizaru apinaiem
dshwobameem augfcha minnetu pagastu lohzeleem,
pee faudefchanas sawas feebafas peemeldefchanas
reles, scho sinnamu darribt. 1

Kaulizzen, 19. Mai 1873.
(Nr. 60.) Pag. wezz.: J. Stirkij. †††
(S. W.) Teef. str.: Kälpe.

No **Birfudmuischas (Geyden)** pagasta
waldifchanas tays no pagasta magastinas **390**
mebri rudsu un **135 mebri meeschu** eelfch
masakam dalkam tai **18. Juni f. g.** wai-
rabsfoblitajem **uhtrupé** pahredohit. 1

Pagasta wezzafais: K. Kungz.

Berkenes pagasta waldifchana darre zur scho
sinnamu, ta **11. Juni f. g.** no Berkenes ma-
gastinas **500 mebri rudsu** eelfch masakam
dalkam wairabsfoblitajem **uhtrupé** tays pahre-
dohit. 1

Berkenes pagasta waldifchana, 24. Mai 1873
(Nr. 166.) Pag. wezz.: J. Dsholing.
(S. W.) Strihw.: Smugge.

Wilzes pagastawaldifchana darre zur scho sin-
namu, ta **22. Juni f. g.** no Wilzes magastina-
nes **400 mebri rudsu** eelfch masakam dalkam
wairabsfoblitajem **uhtrupé** pahredohit tays. 2

Wilzes pagasta waldifchana, 25. Mai 1873.
(Nr. 85.) Pag. wezz.: J. Schwieder.
(S. W.) Strihw.: Smugge.

Ar aughtatu teefas atreblefchana tays pee Leel-
Platones pagastawaldifchanas **20. Juni f. g.**
no magastinas **400 mebri rudsu**, eelfch masakam
dalkam, wairabsfoblitajem pret flaiden malku
pahredohit. 1

Leel-Platones pagastawaldifchana, 30. Mai 1873.
(Nr. 79.) Pagasta wezz.: M. Straucowsh.
(S. W.) Str.: Smugge.

No Sakas muischos pagasta waldifchanas (Dob-
beles apinai) teel sinnamu darribts, ta **19.**
Juni f. g. **1500 mebri rudsu** un **500 mebri**
meeschu, dalkas no **10, 20** un **30** mehreem wai-
rabsfoblitajem nifs pahredohit. 1

Sakas muischa, 1. Juni 1873.
(Nr. 793.) Pag. wezz.: K. Hoffmann.
(S. W.) Strihw.: N. Grün.

Pee Leel-Berles pagasta waldifchanas tays **18.**
Juni f. g. **500 mebri rudsu** no magastinas
drei flaiden malku us wairabsfoblitajem, eelfch
masakam dalkam pahredohit. 1

Leel-Berles 1. Juni 1873.
(Nr. 140.) Pag. wezz.: J. Koenig.
Pag. strihw.: G. Schwan.

Pee Saldus frobna pagasta teefas irr weend
bej zimeta buhdams melis firas, **10** gaddus wezz,
wehribta **9 rubl.**, kufch us Sachtan Kugur mabju
laufu atradbans, waj laddam pomuzjis jeb fagts,
nodedhts. Tas, furam las minnehts firas peeder-
ribgas budtu, tohy usaginabts no schibts deenas
eelfch **4** nedetu laita, deht pretim neimfchanas
ar famabu peerabdfchanaabu pee schibts teefas
peemeldeees, jeb ar to minnetu firgu tays dar-
ribts pehz liffumeem. 2

Saldus teefas namma, 24. Mei 1873.
(Nr. 312.) Peefebd.: M. Wlabnaje. †††
(S. W.) Strihw.: Kälpe.

Zaur scho darre wiffseem sinnama, ta tas **Kau-**
dawas muischas Pehter-Pahwel gadda
tirgus nifs ta libdš schim tai **28. Juni f. g.**
noturrehts. 1

J. Wikström.

Ewehtdeen 17. Juni buhs pulstien 4 v. p.
Zuffama basnijä

garriga konzerte,

kur no Zelawas paher par simts dseodatiji un **26**
muskla foehlmann fanahls. **Ballara 7.** buhs
attal sakamds muskis un dseodafchana. 1

Zaur scho zen. semlohyjeem sinnamu darreem, ta
mehs labbitas pahredofchana pehz nodedhtas prob-
wes, pret tohlt masu prozentes atreblefchana,
aryabdajam. Tawat arri wiffas apstelleschanas un
apgabdafchanas no semlohyribas leetabim usneum-
man, pee lam abtru un taitfau apdrenofchana ap-
fobtam. 1

Piccop & C., Jelgawä,

fantors atrebnahs pee tirgus platscha (Paradepļaj)
cepretim „Bebra“ gastubhim, Fetertaga namma.

Englischu Superfosfatu

no **Langdale un beedra** fabrika, luru jau fen gaddis var to labbalo paibit, un kur us katru
maifu fabrikantu wahrdš druffakts stahw, wart par **4 rubl. 25 kop.** eelfch stivrem maifeem no
12 vohdu smaggumä dabubt pee

J. J. Haase,

Pasteelä Nr. 1, kur us wahreem arklis stahw.

Superfosfatu

eelfch jauneem maifeem, pahredohd ar druffatu pamahzifchana kahrt, par **4 rub. 25 kop.**
par maifu

Gottfr. Herrmann,

Jelgawä, pee Dobbeles wahreem.

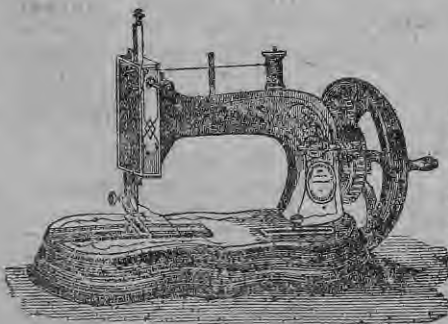
Veelafais krahjums

fchuhjamu mafchinu

preelfch **skrohdercem** un t. pr. no **65—100 rubl. f.** un majakas
ar rohlu greechamas par **35 rubl.**, ta arri preelfch **faimneezehim**
no **16 rubl. f.** sabloht. — Par wiffahm mafchinehm mehš
wairahf gaddus galwojam un peesuktam bes malkas us
pogehrefchana zenna-rabditajus ar bildehm un dohdam libdš
katram pirzelam pamahzifchana winna wallodä driffkem. 3

Lühr un Zimmerthal,

Rihgä, leelä Smilfchu-eelä Nr. 7.

No censures atwehlehts. Rihgä, 11. Juni 1873.

Druffakts pee J. W. Steffenhagen un debla.

(De kahrt peeliffums: **Basnijas un ffohlas sinmas.**)

Basnizas un skohlas sinnas.

Weens Kungs, weena tizziba, weena krišiba.

Nahditajs: Sinnas. Germansburgas miffiones svehtli. Miffiones sinnas. Preeksch latw. furlmehnu skohlu zc.

S i n n a s.

Widsemmes skohlu rahtskungs Guleke labda raksta, ko par atbildu eesuhitjis Zeit. f. St. u. L. us kahdu pret-rakstu, par behnu mahjumahzibu runna dauds wehra leekamu wahrdu, is kurreem te daschus isnemmam:

Zaur mahju mahzibu, ihpafchi lassifchana, tohp dauds pee tam panahkts, ka ihfa skohlas laikā nau ar lassifchanu wairs jakawejahs, bet scho laiku warr us zittahm mahzibahm isleetahst. Bee mums wehl skohlas laiks lohti ihfs, un schim brihscham arri wehl grubti eespehjams, to pagarrinahst. It ihpafchi eewehrojams, ka pee muhsu tauschu skohlaim newarram no gaddeem runnahst, bet ween no seemahm, jeb labbaki falkoht no 20, retti 22 seemas nedelahm (weetahm wehl dauds masahst). Muhsu semmeekeem wehl lihds schim arween winnu behnt irr wajadstigi pee lohpu gannifchanas. Sekam tee tohs warrehs wairahst peezeest, wajadstehs wiffai dshwei pawiffam zittadai palikt. Ja semmeeki dshwotu tuwu kohpa fahdschās, tā ka behnti katru deenu no skohlas warretu mahjās pahreet, un tee deesgan tur-rigi buhtu, tad gan wiffadā wihse warretu dohmaht us ilgaku, pat waffaras skohlas mahzibu, jo zaur tam wez-zakeem netaptu winnu behnti pawiffam atneinti, bet warretu it labbi wehl daschōs mahjās darbōs palihdeht. Wehl arri schi leeta aiskawe muhs daudstels pee ilgakas skohlu apmekleschanas: Semneeku liffumā no 1819. gadda tohp pawehlehts us 500 wihru dwehfelehm weenu skohlu zelt. Schis irr tas pamats, us ko atweeschamees sawu skohlu skaitli pawairodami. Bet it us 500 wihru dwehfelehm jarehina 25 lihds 30 behnti katrā gaddā. Ja scheem nu buhs 3 seemas skohlu apmekleht, tad isnahst 75 lihds 90 behnti us weenu skohlu. Bet leelaka dalka no muhsu skohlaim spehj tillai 50, dauds 60 behntus usneimt. Tapat arri newarrehs leegt, ka weens skohlotajs wairahst kā 50 skohlenus nespehj sehmigi mahzibt. Zaur tam tad daudreis nahlahs, ka behnti tillai 2 seemas warr skohlu apmekleht. Ja gribbetum skohlas laiku pagarrinahst us wairahst seemahm, tad wajadsetu arri skohlu skaitli pawairoht jeb wairahst skohlotajus muhsu taggadejā skohlā eelikt. Bet lihds schim wehl lohti grubti schahdu pawairoshanu panahst un daudsfahr-

tigi wehl tik effam norahditi us tauschu labprahstibu. Un ka schahda labprahstiba nau tik beeschi atrohdama, to katris fapratihis, kad fazzifchu, ka weena patti skohlas ehlas ustaisfchana bei zittahm ehkahn klahst jau maksa wairahst ne kā 1000 rubl. un skohlotaja ustureschana par gaddu atkal it mas 150 rubl. Gan atrohnahs arri tahdi, kas wehl lehtaki skohlas darbu usnemm; bet tahds tad arri tas darbs irr; lehta lohne, bet mahzibas arri jo wahjas. Gaddu atpalkat mums bija 367 tauschu skohlas latweeschu dalkā. Taggad nu wairs dauds netrubhs no 400 skohlaim. Kad nu rehntu, ka behrneem 3 seemas skohlu buhs apmekleht, tad mums wajadsetu 500 skohlas, tas irr 100 wairahst ne kā taggad irr. Tas tad isnahktu par weenreisigu usbuhweschanu ween 100,000 rubl. un weena gadda lohni preeksch skohlota-jeem 15,000 rubl. Es zerru teescham, ka eesch nezif gaddeem tahs 100 skohlas buhsim panahkusch. Bet tas newarr wifs tik ahtri notikt, kā to daschs dohma. Un ja tahs panahkam, tad tillai tiktahst buhsim, ka muhsu behnti 3 seemas warrehs skohlā nahst. Wairahst wehl ne.

Arri tas pee ilgakas skohlu apmekleschanas par leelu kawekli, ka daudseem skohlas nammi lohti tablu un grubti peesneedsami, zaur to ka daschōs gabbalōs laudis dshwo retti un iskafiti. Tadeht lihds schim wehl effam speesti, ar ihfaku skohlas apmekleschānu pazeestees.

Tē nu katris noprattihis, zif wajadstiga leeta irr labba grunts mahziba, kas mahjā no mahthem irr leekama, lai wehlahst tais dauds 3 seemas skohlā nahkoht wehl wiffas zittas wajadstigas mahzibas warretu tapt kohptas, jo arri eewehrojams, ka skohleni waffaru atkal dauds aismirft, ko seemu mahzijufchees. Kad mums lihds schim wehl trubht tahdu skohlu, kur behnti lassifchanu un wiffu pirmo mahzibu warretu dabuht, tad prohtams, ka mahju mahziba stipri kohpjama un wehl ne par ko nau peezeeschama jeb jau atmettama.

Behnti mahjās no wezzakeem mahziti, ar jo zeetu faiti ar teem irr saweenoti un mihtaki peekerrahs, tapat arri wezzaki pee saweem behrneem. Kad mahju mahziba wiffai beigtohs un skohlaim ween taptu uslikta, tad starp wezzakeem un behrneem leela mihslestibas un ruhpesta faites svehtiba tiktū aiskaweta un nihzinata. Gan newarr leegt, ka wehl dascha mahte ihstu mahzifchanu neproht un mahzoht daschadi pahrskattahs, bet waj tad jau wiffas skohlās arri wifs us mattu eet? Nē wiffi skohlotaji, ne arri wiffas mahtes schinni darbā irr un buhs pilnigi.

Warr ar weenu zerreht, ka leelaka datta famus behrnus pateisi mahza, ta ka teem wehl dauds swehtibas no mahju mahzibas atlegg, jebfchu gan retti labbus bohstteretajus no mahjas mahziteem dabu. Pasifstu pat daschus jau pee-augufchus un labbi mahzitus laudis, kas ar pateizibu peeminnu to mahzibu, fo no mahtes fanehmufchi. Un schee nau wis stary teem flittakeem flaitami. Ka mahju mahziba nekahda wihse nau flahdiga, bet turpreti fkolhas mahzibai zellu fataifa, tas israhdahs pehzahl jo gaischi fkolha pascha. Tee behrni, kas mahjas kreetni mahziti un mahzijufchees, paleek arri joprohjam fkolha tee fchaklafee pee mahzifchanahs u. t. pr.

Hermansburgas missiones swehtki.

Amerika libds 60 brahteem, kas no muhsu missiones nammeem isgahjufchi, strahda ar sekmi pee Wahzeefchu lutteru draudsehm. Muhsu missiones fuggis Randaze taggad peld pa jubru, ffreedams no deenas-widdus Amerikas us Hamburgu. Pee mums, Hermansburga, ar weenprahdtigu firdi kohpa effam dshwojufchi tapat abbos missiones namms ka arridsan bahrinu namma, fur 12 fkolhmeisteru behrnini tohp audfinati, ar kurreem darbo-damees missiones mahzekki behrnu mahzifchana tohp cewesti. Pehz tam runnatajs dewa sinuas par tahm rohkas darbu dahwanahm, fo kristigas feewas un jumprawas missionei bij atsuhthijufchas un par missiones drufkatawas darbeem. Naudas eenemfchana isgahjufcha gadda bij 58,174 dahlderu, isdohfchana 55,291 dahlderu. Ar to atklufchu nau du pehrna gadda parahdi tappa atweeglinati, ta ka wehl 6466 dahlderu palikufchi us jannu gaddu. Weidsiht wufsch ar firfnigu luhgfschanu to missiones darbu atwehleja ta kunga rohkas. Ta beidsahs missiones swehtku pirma deena. Walfkara missiones draugi wehl fapufzejahs weena no missiones nammeem, fur tee mahzekki winaus ar jauku dseedafchana un taurefchana papreezinaja.

Dhtra deena swehtkus swehtija Bramboftelê, wezza fehta, kas peekriht pee Hermansburgas kirspheles. Leela flaijumâ, kam wifapfahrt mefchi, appafsch 3 wezzeem fupleem wihlfau kohkeem kanzele bij ufstaita, ar pulkehm un frohneem jauki pufchlota. No rihta debbes ar beeseem padebbefcheem bij apmahufsees un pulksten 10., kad ta draudse fanahza, fahka fmalts leetinfch ligh; bet tas kunga paklaufija draudses luhgfschanu: debbes ahtri nofkaidrojahs un palikka it jauks laizinfch. Pehz 10. Harmfa mahzitajs eefahka to deewafalposchana ar deewaluhgfschanu. Pehz tam wufsch pa fahrtam ufajzinaja tohs fwefchohs mahzitajus, kam fchodeen missiones draudsei deewawahrdu bij jafsluddina.

Pirmais bija Urmnecht, Utenes mahzitajs; tas runnaja par Jah. 10, 16. man arri wehl zittas awis,

tahs nau no fchihf kuhf. Kad Kristum tahs buhs atwest, tad arridsan mums buhs missiones darbu strahdht. Pehz wiina Westenberg, Bardowicka mahzitajs par Gewes. 4, 1—6. no Hermansburgas missiones draudses aizinafchanas pee missiones darba, kurrâ tai jastaiga ar semofchana, laipnibu, lehnprahdtibu. Nu atkal missiones mahzekki dseedaja dseefmas, tad wiffa draudse kohpa to kungu Jesu pecluhdja, ka tas swehtitu arridsan tahs laizigas dahwanas un nu wiffi gahja pee meefas apkohpfschanas ar ehdeenu un dshreenu, fo prezineeki papilnam bij faweddufchi; bet tur neredseja neweenu, kas Harmfa mahzitaja luhgfschanu buhtu pahrfklaufijis famu firdi apgruhfinadams ar leeku ehfchana un dshfchana.

Pehz pusdeenas atkal fapufzejufsees draudse Deewam pateiza par wiina dahwanahm un nu bij jakahp us kanzeli missionaram Fröhling. Reem. gr. 1, 28. par paganu pahrwehrtu prahfa islafijis, wufsch to draudsi apfweiznaja no teem brahteem, kas strahda Ufrikas karsta semme un no teem Kaffereem, kas zaur winnu puhlinu pee Kristus draudses atgreesufchees. Tad wufsch draudsei ifstahfija no paganu, ihpafchi Kafferu pahrwehrtu prahfa, ka tee no Deewa neneeka nesinna, bet ka wezzos laikos Deews gan effohf bijis un wiffas leetas raddijis, bet nu fen jau nomirris, un ka tee tapehz, ka tee no Deewa neko nesinna, to darra, kas neklahjahs, un ihpafchi padewufchees nefchihstibai. No Kaffereem iftats wihrs apnemmahs no 4—50 feewahm. Kad winnu fehniufsch ifeet kurrâ, tad wufsch faweem eenaidneefkeem apkauj tohs dehliaus, bet tahs meitenes wufsch wedd libds ar fewim un tahs audfina, ta ka pee wiina rohnahs libds 1000 un wairahl meitu, fo wufsch faweem pawalstneefkeem isdohd par lohpu-makfu; un kad weena no tahm negrihb eet pee ta wihra, kam tas fehniufsch winnu ifandelejis, tad ta ar breefmgahm mohzibahm tohp mohzita libds nahwei. Dhtra fahrtâ pagani irr nihdeschanas pilni; kad kahds famâ firdi irr eenehmif pret laut kahdu wihru nihdeschana, tad wufsch no ta iflaisch nilnu flawu, kamehr ta teek fehniina aufis, ka wufsch effohf burwis un ar launeem garreem fapinnees. Fehniufsch to dabujis dshdeht iffufhta kahdu wihru to lectu ifmekleht; fchis labbi to finnadams, kas tam fehniinam patihf, fpreesch, ka tas wihrs pateesi burwis un nu tas fehniufsch winnu leek nokaut un wiina lohpus un meitas laupihf. Tad nu retti aifset pee Kaffereem kahda deena, kurrâ ftepkawibas darbi nenoteek. Missiones draugi faprahdtis, kahdu fehelaftibu teem padarram, tohs atgreesdami pee kristibas. Gribbefeet nu arridsan klaufitees, ka muhsu tizziba flann Kafferu walloda; tapehz gribbu jums pirmo tizzibas lohzekki preefschâ flaitiht: „Ngi yakolwa kwiie u Ukulukulu u Zise, onamandhla onke, um Dali wezulu nomhlaba.“

Weidsiht Fröhling wehl draudsei dewa prohwi no Kafferu dseedafchanas, tai weenu perfchu no Mahrtina

Lutera dseefmas: „Deewš Kungs irr muhsu stipra pils“ Kasseru wallodà idseedadams un pasklubbinaja draudsi, lai nepeekuhst ar luhgšchanahm un darbeem peepalihdseht, ka dauds tuhstoschu Kasseru tam Kungam flawas dseefmas dseedatu.

Tad wehl ohtrs missionars Brunotte runnaja par 2. Kor. 4, 8. „Mehs missamees, bet tomehr ne ismiffamees“, parahdidams, zil dahrgu eepreezinashanohs missionari pehz Bahwila preekschshmes no scha wahrda smelkshs. Tad winsch dewa sinas par Indeeschu grehkeem, ihpaschi winnu melkulibu, kadeht tee missionari missfejahs, bet lai ne ismissfejahs, tas Kungs teem ihfös gaddös 200 dwehseles stary Telugu-laudihm dahwinajis. Tad winsch draudses preekschä arridsan skaitija pirmo tiz-zibas lohzepli, kas Telugu-wallodà tà flann: „Menu paralokamununu pulokamununu srusehtintshina sarvasaktigala tandri aina devuni nammuhunnu“ un arridsan isdseedaja Telugu-wallodà weenu perschu no tahs dseefmas: „Kungs Jesus Krist nahz pee mums klah.“

Wehl runnaja divi mahzitaji, Borchers no Linstorf par Apust. darb. gr. 4, 20. un Klautenberg no Ohlendorf par Reem. 3, 20. draudsi pasklubbinadami, ne kluffi zeest no ta, fo të redsejuschu un dsirdejuschi, bet zeeti turretees pee tahs weenas tizibas un pee ta missiones darba.

Hermansburgas missiones swehtkös Harmša mahzitajs mehds draudsei usdoht weenu dseefmu imahzitees, ka pehz gadda to no galwas warr dseedah. Nu wiffa draudse sawu usdohschanu nodewa, to dseefmu idseedadama no eesahkuma lihds gallam; us zittu gaddu Harmš atkal usdewa jaunu dseefmu. Kad wakkars jau bija klah, tad tad ta draudse bij ja-attaisch. Harmša mahzitajs wehl wiffu wahrda pateiza teem mihleem Barmtosteleescheem, ka tee wiffus til laipnigi sawa sehta bij usnehmuschu, un tam Kungam, ka winsch tahs luhgšchanas bij pallausijis un teem padebbescheem leedsis, ar leetu to swehtschanu kaweht, un sawu fw. garru dewis runnataju un klauftaju sirdis, un luhdsä to Kungu, lai peedohd to, kas grehkohts, swehti to, kas sluddinahts, un pallausa to, kas luhgts tappis: jo kas tizz, tas nebehg! Bet lassitajus jantajam, waj nemarretum arri muhsu draudses tahdus pat jaukus missiones swehtkus swehtih? K. Gr.

Missiones sinas.

I.

Matt. 2, 1—2. Ta kehnia Grohdus laikà, redsi, tad gudri no austruma semmes nahza us Jerusalemi un fazzija: fur irr tas peedsimmis Zuhdu kehniusch? jo mehs winna swaigsni effam redsejuschi austruma semmè un nahkuschu to peeluhgt. Tee gudree no austruma

semmes irr preekschshme wisseem paganeem, kas dsihwo us rihteem un wakkareem, us seemeem un deenas widdu; ta swaigsne irr ta ewangeliuma gaischums, kas teem ullez zaur tawahm luhgšchanahm un dahwanahm, mihla missiones draudse! Bet tas kehniusch Grohdus to dsirdedams isbihjabs un wiffa Jerusaleme ar winnu. Grohdus irr lihdsinajams teem, kas pafaules mantu, preeku un gohdibu eemihlejuschu; tee isbihstahs par tahdu waizaschanu, kas atskann no paganu semmehm, jo teem bailes, ka ta pafaule ne pahwehshahs un winnu manta teem netohp panemta; ta Jerusaleme, kas irr taggad un kalpo ar saweem behrneem (Gal. 4, 25) lihdsinajabs atkal us teem pafaules behrneem, kas palaujabs us sawu taisnibu un saweem bauflibas darbeem, bihdamees, ka zaur Jesu winnu taisniba netohp kaunà likta. Turprettim tee rakstu mahzitaji simejabs us to Jerusalemi, kas irr augschä, to swabbadu (Gal. 4, 26) teem Deewa behrneem, kas preezajabs redsam ta wahrda peepildschanu: tee pagani staigabs tawä gaischumä, pazelli sawas azzis wissapfahrt un flattees: wiffi tee irr fapulzinati un nahk pee tewis (Esaj. 60, 3—4); tee tohs rakstus sinnadami teem paganeem, kas kahro atrast to peedsimmuschu Zuhdu kehniu, rahda to taisno zellu us Betlemi, fur to warr atrast; jo tee parahda ar wahrdeem un darbeem, ar wiffu sawu dsihwofschanu: tas peedsimmis Zuhdu kehniusch irr muhsu spehš un gaischums, muhsu dsihwiba; tahs sirdis, kas eelsch winna tizz, paleel par Betlemi, fur winsch nemmahs mahjas weetu! Mihla missiones draudse, lai nu tas Kungs Jesus, tas peedsimmis Zuhdu kehniusch, palihds mums wisseem, tam rakstitajam tapat kà tam lassitajam, ka wiffi lohpa paleekam par tahdeem rakstumahzitajeem, kas irr mahziti us to Deewa walsibu, kurreem sirdis irr palikkuschas par Betlemi, tà ka mehs teem nabaga tumscheem paganeem warram buht par taisna zella rahditajeem un waddoneem. Us to lai swehti tas Kungs muhsu debbes swaigsni, tahs missiones sinas, fo rakstitajs të jums gribb zelt preekschä! — Amen!

1. No behrinu un sibdamu muttes es teikschanu fataisfchu. Matt. 21, 16. Hermansburgas mahzitajs Harmš sawas missiones lappäs jauku grahmatu lizzis nodruklaht, fo behrens winnam rakstijis: „Mihlais zee-nihgs mahzitajs! Es Zuhš gauschi mihleju, jo Zuhš man arween faraksteet to jauku missiones lappu, kas man no Hermansburgas tohp atstelleta. Tapehz es Jums rakstu scho grahmatu us to wislohschako pastas papihri, kas mannim irr, kad Zuhš til dauds mahzitaju subteet pee teem nabaga paganeem, lai tee paleel par Deewa engeleem. Tee stahsti no tahm bittehm un teem bumbeereem bij lohthi jauki (mehs tohs isgabjuschä gaddä lassitajeem arridsan effam dewuschu). Mannim nu nau nedf

bifchu nedf bumbeeru; mans pappinſch un manna mammina fen jau nomirufchi; bet man irr 24 ſpohſchi ir-draba graſchi, tee man eedohti, lai nopehrku baltu maifi; bet es winnus eſmu pataupijufi, jo mannim bij ſchchi tahdu ſpohſchu naudu iſdoht. Nu es winnus wairſ negribbu paturrecht, bet ſubteet Zuhſ par teem atkal weenu mahzitaju pee teem nabaga paganeem; to truhkumu tas Kungs Jeſus peepildihſ, jo winſch irr bagahſ. Kad es buhſchu uſauguſi, tad ſubteet man tik arri pee teem paganeem; es teem addiſchu ſekkes un wahrifchu ſuppi. Kaut jel ahtri uſaugtu! Bet taggad eſmu wehl lohti maſa, un mannim wehl daudiſ jamahzahſ. Es Zuhſ ſtipri, lohti mihleju. Zuhſu maſa Emma.

2. Kaſ preezajahſ it ka tee nepreezatohſ! Kor. 7, 30. Iſgahjuſchâ gaddâ mehſ ſtanojahm no Tibbetes Widdus-Asiâ augtôſ Imalaja kalnôſ, ka Deewſ palih-dſejis Herrnhutes miſſionareem jaunu Lahma preeſteru pee friſtigâſ tizzibaſ atgreest, kaſ kriſtibâ Natanaela wahrdu dabujis, miſſionareem bij par leelu preeku un augſtu zeribu. Taggad par winnu ſtunju ſinas at-ſtrehjuſchâſ, jo tas launais winnu atkal ſaiſtijis ſawôſ walgôſ. Jau kahdu laifu atpakkal winſch bij eelai-dees ar diwi Lahma preeſterem, kaſ winna dwehſeli greesa uſ launu. Tad notikkahſ, ka winſch pee ta nammina lihdiſ ſwahdadamſ, ko tee miſſionari winnam uſbuhweja, par weenu muhrneeku apſkatees no duſmahm aiſgrahbts tam ar ahmuru dewa ſitteenus pa mugguru, ta ka tas wihſ pee ſemmes krita. Behz winſch atkal atdiſhwojahſ; bet no ta laika Natanaelſ bija pawiffam zittadſ palizzis; ar apzeetinatû ſirdi winſch negribbeja atſiht ſawu noſteegumu un dewahſ uſ melleem. Beidſoht winſch to ſtazioni Poo pilſchta atſtahjis uſ zellu dewahſ neſajzidamſ, uſ kurren winſch ees. Starp winna pameſtahm leetahm tee miſſionari atradda melnu naglaſgalwu, ko tee Lahma itzigi walka pee burſchanâſ darbeem, zaur to warreja ſapraſt, ka winſch atkal bij pinnees ar paganu neſchſihſtibahm. Ka weenteefigi winſch bij to pateſibu mellejis un ſwehtâ meelaſtâ to Deewa meeru haudijis un Deewa wahrda dehl preezigi kaunu pahzeetis. Nu tas namminſch tuſſch, kur winſch peemahjoja, un tee mahzitaji raud pehz wianna ka pehz paſudduſchâ dehla! Jaunakâſ ſinas no wianna ſtano, ka winſch tatſchu pehz miſſionaru padohma, eſſoht nogahjis uſ zittu ſtazioni Kſhelang, pa zellu drohſchi ſawu tizzibu eekſch kriſtus apleezinajis. Tur winſch miſſionareem palihdoht grahmatâſ pahraſtiht, kaſ tohp ſataiſtâſ uſ drukkâſchamu. Miſſiones draugi, lai lihdiſ par winnu Deewu, ka winſch atkal warrefu uſucnt to zellu, no ka winſch noſlibdis!

3. Tas tuſſneſis un tuſſchâſ weetas par to preeza-ſees un tas klaijums lihgmofees un ſeedehſ ka rohles. Eſaj. 35, 1. Auſtraliâſ awiſes rakſta par Ebenezeru,

Herrnhuteeſchu miſſiones ſtazioni Auſtraliâ ta: „Schî weeta irr iſtens Ebenezerſ t. i. Deewa peſtiſchanâſ darba peeminneſchanâſ atminſ; pee ſchihſ weetas warr ſapraſt kahds ewangeliumam irr ſpehtſ, tuſſneſi pahwehſt par augligu Deewa dahſu, garrigi tapat ka meeſigi. Te pa-ſchâ tuſſneſi irr zehlees ſkaiſts miſſiones namſ lihdiſ ar teem ſmutkeem kohka nammineem, ko draudſes lohzecki ſewim paſchi uſbuhwejuſchi. Wiſſapſahrt ſalkodami augſtu dahſi, pilni ar wihna-kohkeem, pee kurcem keltari tik beſi karrajahſ ar ohgahm, ka gruhti ar naſi war tapt klacht, ar truhbahm to uhdeni iſzell no uppes, tohs dahſus laiſtiht. Swehtdeena mehſ eegahjahm, ta ſtahſta tee rakſitaji, baſnizâ un ſkattijamees preezadamees, ka tee melnee lautini tur kluffi un gohdigi ſehdeja Deewa wahrduſ klauſidamees, jeb ar ſtannu baſi un ſkaidru meldinu garrigas dſeeſmas dſeedadami. Un ſkohlâ mehſ redſejahm lihdiſ 30 behrneem ſehſcham ar ſpohſchahm az-zihm un ſpirgteem waigeem. Ta leelaka daſſa laſſija it ſkaidri un rehſinaja it tſchakli; winnu rakſtamâſ grah-matâſ bij ſkaidri un labbi rakſitâſ. Lautinu dſihwoſlôſ eegahjuſchi, mehſ eeraudſijahm, zik tee tur jauki dſihwo, drihſ wiſſôſ namnôſ bij dehtu-grihdâſ, mahlu ſeenâſ, galdi, gultâſ, krehſli; pee ſeenâſ karrajahſ galdini ar grahmatahm; ſeewas un behrni ſkaidri apgehrbi turre-jahſ ittin gohdigi, ja melnee waigi mums nebuhtu aplee-zinajuſchi, ka eſſam Auſtraliâ, pateeſi, mehſ buhtum doh-majuſchi, Ciropâſ wezzâſ kriſtigâſ tantâſ dſihwoſlôſ eegahjuſchi. Lai ſkaidrati ſapraſtum, kahda pahwehſchâ-nahſ tur notikkun, tee miſſionari muhſ noraidija uſ to meeſtu, kur ne tahſi no ſtaziones wehl pagani buhdami laudiſ dſihwoja. Te ſliktâſ netihraſ no kohka ſarreem ſa-ſkrautas buhdâſ, eekſchâ zilweki ar luppatahm apſegti un neſkaidri pee ſemmes tuppeditami jeb wahrtidamees, wai-rahſt pehz ſwehru ne ka pehz zilweku waiga iſſkattidamees. Un wiſſa ſchi pahwehſchânahſ irr notikkun ne ilgaki ka 10—12 gaddôſ, kamehr Herrnhuteeſchu miſſionari te ap-mettuſchees. To darbu uſturra Auſtraliâſ kriſtigi eedſih-wotaji, kaſ uſ turreni no Ciropâſ nogahjuſchi. Ungleeſchu ſemmes walidiba tahſ ſemmes irr atwehlejuſi un, kur ſemmes augſi nepeeteek, arridsan peepalihdiſ pee lauſchu pahritſchânahſ. Kaſ wehl peetrufſt, to beidſoht peemett miſſiones beedriba. K. Gr.

Breeſch latw. furlmechmu ſkohlû Jelgawâ
eemakſati:

no Kihwes dr. zaur Kupffer mah. . . . — r. 25 k.
„ Jelgawâſ Latw. lauku dr. (4. dahw.)
ſtarp ſcheem no Leel-Swehtes ſkohlâſ
behrneem 5. rubl. . . . 8 „ 10 k.
Jelgawâ, 4. Juni 1873. R. Schulz.

Jelg. Latw. wilſchta draudſ. mahzitajis, Jelgawâſ
furlmechmo ſkohl. direktors no Kurſ. ruſſ.